

Bestuursverslag Associatie Wijkteams 2020

Inleiding

De vereniging Associatie Wijkteams is in oktober 2018 opgericht. [Statutair](#) is bepaald dat het bestuur jaarlijks verantwoording aflegt over de gang van zaken in de vereniging, over het gevoerde beleid en over de financiën. Dit verslag betreft het boekjaar 2020.

Organisatie en bestuur

Het bestuur bestond in 2020 uit:

1. Marleen Beumer - OKT Amsterdam (Voorzitter)
2. Marenne van Kempen - Lokalis / Buurteams jeugd en gezin Utrecht
3. An Theunissen – Jeugdteams ZHZ (Penningmeester/secretaris)
4. Ans van der Velden – Plusteam Geldrop-Mierlo en Waalre
5. Willem Kramer – CJG Capelle aan den IJssel
6. Mirjam Kuin - WIJ Groningen
7. Cecile Ter Beek – St. Sociaal Team Houten

Naast het vervullen van de formele rol van voorzitter en penningmeester/secretaris hebben de bestuursleden zich in 2020 actief ingezet als trekkers op de verschillende inhoudelijke en strategische thema's binnen de associatie.

Net als in de voorafgaande jaren werd de associatie in 2020 drie dagen per week ondersteund door een ingehuurd programmamanager (Quirien van der Zijden). Zij heeft als de opdracht de activiteiten van de associatie te coördineren, contacten met landelijke partners te onderhouden en het bestuur te ondersteunen. Met ingang van 2020 wordt zij terzijde gestaan door drie adviseurs vanuit aangesloten wijkteams, ieder voor 4 uur per week (Jeannette Anker, JGT Holland Rijnland; Jeanine ten Haaf, Buurteams jeugd en gezin Utrecht en Yvonne den Boer, Sociaalteam Houten).

Om ons scherp te houden, te kunnen verbreden en bruggen te kunnen bouwen, hebben we sinds 2019 een Adviesraad, bestaande uit Monica van Berkum, Philippe Delespaul en Souhail Chaghoulani. In 2020 voerden we twee maal een dialoog met de adviesraad. In mei rondom stond de coronacrisis centraal (21 deelnemers). In november spraken we over de sociale gevolgen van corona en de rol van wijkteams daarbij (18 deelnemers).

Ledenberaad

Tenminste tweemaal per jaar vindt een ledenberaad plaats: in juni legt het bestuur aan de hand van jaarstukken verantwoording af over het voorafgaande jaar en in november vindt de vaststelling van begroting en beleidsplan van het daaropvolgende jaar plaats.

In 2020 heeft geen fysiek ledenberaad plaatsgevonden, zowel de verantwoording over 2018/2019 als de vaststelling van de begroting 2021 verliep met instemming van de leden via de mail.

Activiteiten in 2020

Aangepaste activiteiten in verband met coronapandemie

Vanaf medio maart waren de coronamaatregelen van grote invloed op het werk van wijkteams en daarmee in eerste instantie ook op de rol van de Associatie:

- Signalen en vragen vanuit de aangesloten wijkteams werden via de appgroep en de mail met elkaar gedeeld
- Deze signalen en vragen werden door de programmamanager ingebracht in de wekelijkse stuurgroep Zorg voor de jeugd in coronatijd (georganiseerd door VWS) en het maandelijkse afstemmingsoverleg Jeugdbeschermingsketen in coronatijd (georganiseerd door J&V).
- In maart en april voerden we vijf inventarisaties uit: over de aangepaste werkwijzen van wijkteams in coronatijd, over zorgen om specifieke doelgroepen, signalen omtrent huiselijk geweld en kindermishandeling, knelpunten dagbesteding WMO/Jeugd, voorbeelden van samenwerkingsafspraken met onderwijs en kinderopvang, voorbeelden van burgerinitiatieven.
- Op verzoek van de tijdelijke Werkgroep sociale impact coronamaatregelen (olv Halsema) inventariseerden en rapporteerden we over de impact van corona op kinderen, jongeren en gezinnen.

Deze inbreng vanuit de wijkteams werd door landelijke partners gewaardeerd en heeft daarmee onze positie in het landelijke speelveld steviger verankerd. De inventarisaties en opgehaalde signalen waren van invloed op beleidskeuzes van VWS. Om aandacht te vragen voor de gevolgen van de coronamaatregelen voor kinderen en jongeren droegen we bij aan persberichten en oproepen aan bewindspersonen (samen met cliëntenorganisaties, beroepsverenigingen, brancheorganisaties, VNG en NJi).

Vanaf maart werden alle bijeenkomsten van de Associatie online georganiseerd. Belangrijk voordeel daarvan is het ontbreken van reistijd waardoor gemiddeld meer mensen deelnamen dan voorheen. Belangrijk nadeel is dat de netwerkfunctie van dergelijke bijeenkomsten veel beperkter is omdat een-op-een contact tijdens en na afloop van de sessies ontbreekt.

Inhoudelijke agenda

In 2020 is ondanks corona invulling gegeven aan de inhoudelijke agenda die in 2018 werd vastgesteld, drie thema's stonden dit jaar centraal: Vakmanschap, Veiligheid, Wijkgericht werken.

1. Vakmanschap

Marenne en An waren in 2020 de trekkers van het thema vakmanschap. Centrale vragen: wat is de kern van het vak van wijkteammedewerker? Hoe geven we vorm aan leren en opleiden? Hoe versterken we de beroepsidentiteit? In 2020 zijn rond die thema's de volgende activiteiten georganiseerd:

- De werkgroep vakmanschap (met vertegenwoordigers van zes wijkteamorganisaties, NJi, Movisie, BPSW, VWS en Hogeschool Utrecht) initieerden de beweging "wijkteamprofessional pracht vak" waarin professionals vanaf 2019 verhalen over wijkteams verzamelden en onderling uitwisselden. In februari 2020 organiseerden we samen met NJi en Movisie een landelijke bijeenkomst waarin de opbrengsten werden gedeeld (125 deelnemers). Kort na die bijeenkomst werden de beperkende coronamaatregelen van kracht. Professionals hadden al hun energie nodig om zich daaraan aan te passen, er was erg weinig animo voor vervolgactiviteiten. De werkgroep kwam in maart 2020 voor het laatst bijeen.
- Het Netwerk Leren en opleiden kwam in 2020 twee maal bijeen. Rond de 25 mensen namen hieraan deel en wisselden vragen en voorbeelden uit over het stimuleren en faciliteren van het leren binnen wijkteams.

- Om de uitwisseling tussen wijkteamprofessionals onderling te faciliteren zijn we eind september gestart met een online platform via de website van www.1sociaaldomein.nl. In korte tijd kreeg dit platform meer dan 500 volgers. Er worden regelmatig vragen gesteld en berichten gepost.
- An is namens de Associatie lid van de adviesraad van het SKJ.

2. Veiligheid

Omdat veiligheid een belangrijk onderdeel vormt van het vakmanschap van wijkteams kozen Marenne en An er in 2020 voor om trekker te worden van beide thema's. Jeannette was als adviseur aan het thema veiligheid verbonden. In 2020 vonden de volgende activiteiten plaats:

- In januari organiseerden we met Civil Care een bijeenkomst over hun werkwijze die zich richt op samenwerken aan veiligheid en herstel (37 deelnemers).
- Op basis van deze bijeenkomst en met input vanuit verschillende wijkteams stelden we in de zomer ons visiedocument op: [Wijkgericht samenwerken bij huiselijk geweld en kindermishandeling](#).
- Vanaf de zomer maakten Marenne en Quirien namens de Associatie deel uit van de bestuurlijke kerngroep vereenvoudiging jeugdbeschermingsketen van het ministerie van J&V.
- In oktober organiseerden we een themabijeenkomst over onze visie, de landelijke ontwikkelingen rondom de jeugdbescherming en de rol van wijkteams daarin (68 deelnemers).

3. Wijkgericht werken

Marleen Beumer en Cecile Ter Beek waren hier in 2020 de trekkers van, Jeanine en Yvonne waren als inhoudelijke adviseurs verbonden. De activiteiten concentreerden zich rond vier thema's:

- *Samenwerking met volwassen GGZ*: in de zomer voerden we een [inventarisatie wijkteams en volwassen GGZ](#) uit. Omdat dit een zorgelijk beeld opleverde zochten we contact met pioniers in de GGZ die zich hard maken voor transformatie richting een meer op het netwerk gerichte psychiatrie. In 2021 zetten wij het gesprek met hen, en enkele pioniers vanuit gemeenten en jeugdbescherming voort. Met als doel de beoogde beweging en de onderlinge samenwerking te versterken.
- *Samenwerking met Onderwijs*: in 2020 vond een eerste inventarisatie plaats over de samenwerking tussen wijkteams en onderwijs. Dit krijgt in 2021 een vervolg.
- *Collectiveren en samenlevingsopbouw*: begin juli organiseerden we een online sessie over het verduurzamen van inwoners initiatieven (31 deelnemers), begin december samen met WIJ Groningen een online sessie over samenlevingsopbouw (84 deelnemers). Met het NJi, Movisie, Vilans en het NCJ organiseerden we drie kleinere dialoogsessies om deze thema's verder uit te diepen. Dit leidde tot het essay [Eigen kracht als samenkracht: werken aan een inclusieve samenleving](#).
- *Armoede en de rol van wijkteams*: naar aanleiding van een kleine inventarisatie organiseerden we samen met Movisie in juli een bijeenkomst over armoede (80 deelnemers)

Daarnaast namen we vanuit de associatie actief deel aan de landelijke werkgroep actielijn 1 van het programma Zorg voor de jeugd waarin het thema wijkgericht werken centraal staat.

Diverse bijeenkomsten

In 2020 organiseerden we bijeenkomsten en online sessies over diverse onderwerpen:

- In januari samen met Sociaal Werk Nederland over hun kwaliteitslabel voor wijkteams (45 deelnemers)
- Begin maart organiseerde het Sociaal Kernteam Westland namens de associatie een werkbezoek voor de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving. Om een gevarieerd beeld van wijkteams te kunnen geven namen ook het vertegenwoordigers van het OKT Amsterdam, Inclusio Leiderdorp en SWT Leiden deel.

- Na de zomer organiseerden we twee kleinere online sessies, op verzoek van leden: begin september over omgaan met structurele tekorten (18 deelnemers) en eind september over het zelf hulp bieden door wijkteams (15 deelnemers).
- Naar aanleiding van vragen zijn we in oktober met een netwerk gestart voor onderlinge uitwisseling van dilemma's en werkwijzen rondom PGB's. Er meldden zich 21 geïnteresseerden en we organiseerden twee online uitwisselingsmomenten.
- Het netwerk van HR adviseurs en het netwerk juristen en privacy experts zijn beiden in 2019 gestart en komen nog steeds regelmatig bijeen. Zij onderhouden zelf de onderlinge contacten en organiseren hun eigen online sessies.

Overige activiteiten

- In februari namen we met drie vertegenwoordigers (Tamara van Altena, Wijkteams Amersfoort, Marleen en Quirien) deel aan de 24-uurs sessie van de ministeries van VWS en J&V over de toekomst van de jeugdzorg. Hierin stonden zowel de voorgenomen regionalisering als de vereenvoudiging van de jeugdbeschermingsketen centraal. In september schreven we een gezamenlijke [reactie op voorgenomen aanpassingen in de Jeugdwet](#).
- Eind 2019 waren we van start gegaan met de voorbereidingen op de Dag van de Wijkteams, in verband met corona hebben we deze lustrumdag in april moeten afblazen. In december 2020 zijn we gestart met de voorbereidingen van de online Dag van de Wijkteams die plaats vindt op 10 juni 2021.
- Gedurende het jaar onderhielden we op verschillende manieren contacten met landelijke partners: de ministeries van VWS en JenV, de VNG, DIVOSA, NDSO, Sociaal werk NL, SKJ, NJI, Movisie, NCJ, OZJ, RVS, Toezicht sociaal domein, Inspectie gezondheidszorg en jeugd.
- De bestuurders van de aangesloten wijkteams gebruiken actief de gezamenlijke whatsapp-groep om informatie (dilemma's en kansen) te delen en de dialoog op bepaalde onderwerpen met elkaar te voeren. Vanuit hier worden ook regelmatig inhoudelijke inspiratiesessies op gedeelde inhoudelijke thema's gestart.
- In april 2020 ging een bestuurlijke intervisiegroep van start, onder begeleiding van Ien van Doormalen. De intervisie is begin 2021 afgerond en is door de deelnemende bestuurders als zeer positief ervaren.

Financiën

Begroting en resultaat 2020

Via online raadpleging van de leden is de begroting voor 2020 begin december 2019 vastgesteld (zie bijlage 1).

De begrootte opbrengsten, uit contributie plus subsidie van VWS, bedroegen € 222.500,- de daadwerkelijk gerealiseerde opbrengsten kwamen € 3.000,- hoger uit op € 225.857,-.

De toename ten opzichte van de begroting 2020 en realisatie 2019 wordt met name veroorzaakt doordat er in 2020 zes nieuwe leden zijn aangesloten (Den Haag, Haarlem/Zandvoort, Den Helder, Utrechtse Heuvelrug, Eemnes en Tilburg). Het lidmaatschap van Apeldoorn werd verdubbeld: van enkel het CJG naar het bredere samenwerkingsverband Samen055. Op een ledenbestand van 26 wijkteamorganisaties is dit een toename van 25%.

Tevens heeft een gemeente de contributie uit 2018 en 2019 alsnog in 2020 betaald, de in 2019 toegezegde bijdrage van deze gemeente aan de Dag van de Wijkteams verwachten wij nog. Voorzichtigheidshalve is deze vordering voorzien (zie post: Diverse overige kosten). De opbrengst van VWS is conform de kosten verantwoord (resultaat neutraal).

De kosten in 2020 bedroegen € 191.440 en zijn lager dan begroot, mede vanwege Corona. Er zijn kosten gemaakt ter voorbereiding op de Dag van de Wijkteams, die in 2020 door corona niet door kon gaan. De ontwikkelde plannen, beeldmerk en website zijn in 2021 benut.

Het jaar is positief afsloten (€ 34.417-). Daarmee is het tekort op de balans teruggebracht en is er sprake van een positief Eigen Vermogen van € 16.000.

(Zie jaarcijfers 2020 in bijlage 2)

Vooruitblik

Inhoudelijk

Begin 2021 bespraken we in het ledenberaad de inhoudelijke en strategische agenda en prioriteerden we onderstaande thema's. Aan ieder thema zijn meerdere trekkers vanuit aangesloten wijkteams verbonden:

- Vakmanschap
- Sterke sociale basis
- Bestaanszekerheid
- Veiligheid
- Wijkteams en onderwijs
- Zichtbaar maken van de waarde van wijkteams
- Samenwerking met volwassen ggz
- Lobby voor transformatie

Financieel

In 2021 verwachten we het jaar ook positief te kunnen afsluiten, de inkomsten uit contributie zijn iets hoger dan begroot doordat in het eerste half jaar vier nieuwe leden aansloten (Nijmegen, Renkum, Hardenberg, Montfoort/Oudewater). In 2021 ontvangen we voor het laatste jaar subsidie van VWS voor onze activiteiten in het kader van Wijkgericht werken als onderdeel van het programma Zorg voor de jeugd.

We zijn op dit moment in gesprek met VWS over subsidie voor 2022 en verder. VWS staat hier in beginsel positief tegenover en heeft ons verzocht een plan met subsidieverzoek in te dienen.

Associatie Wijkteams

6 juli 2021